

KOTITALOUS

Kotitalouden tehtävät

Kotitalouden opetuksen tehtävänä on kehittää kodin arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja, asenteita ja toimintavalmiuksia.

Arjen hallinta on ihmisen toimintaa kodissaan ja lähiympäristössään siten, että perheenjäsenten ja perheyhteisöjen tasavertaiset mahdollisuudet kohtuulliseen ja hyvään elämään sekä kotikulttuuriin ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen toteutuvat.

Opetuksessa edistetään kädentaitoja, luovuutta ja kykyä tehdä valintoja. Opetuksessa pyritään vahvistamaan valmiuksia pitkäjänteiseen työskentelyyn, yhdessä toimimiseen ja elämiseen, vuorovaikutukseen sekä kriittiseen tiedonhallintaan. Kotitaloudellinen osaaminen on kykyä ja valmiuksia toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä soveltavasti ja ratkaisukeskeisesti. Kotitalous -oppiaine kasvattaa oppilaita toiminnallisuuteen, yritteliäisyyteen, vastuullisuuteen sekä taloudellisuuteen.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Kotitalouden oppimisympäristöjen valinnassa keskeistä on, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedonrakentamisen ja osaamisen jakamisen, tutkivan ja soveltavan opiskelun ja työskentelyn monipuolisen arvioinnin sekä tukevat yksilön ja yhteisön kasvua. Oppimisympäristöjen valinnalla tuetaan turvallisen oppimisen mahdollisuuksia niin, että huomio kiinnittyy pitkäjänteiseen tapaan tehdä työtä sekä kiireettömän ja kunnioittavan ilmapiirin luomiseen.

Kotitalouden opetuksen tuominen luokkatilan ulkopuolelle tukee oppilaan monipuolisten taitojen kehittymistä, vuorovaikutteisuuden lisääntymistä sekä arjen hallinnan taitojen oppimista autenttisissa ympäristöissä. Luokkatilojen lisäksi oppimisympäristöinä voidaan käyttää koko koulun tiloja, esimerkiksi kasvihuoneita, liikuntasalia, ruokailutiloja sekä koulun lähiympäristöä. Koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen valinnassa hyödynnetään Helsingin ja sen lähiympäristön tarjoamia mahdollisuuksia monipuolisesti ottaen huomioon kaikki oppiaineen keskeiset sisältöalueet. Helsingissä monimuotoiset kulttuuriympäristöt tarjoavat erityisiä mahdollisuuksia oppimiseen, joita suunnitelmallisesti

hyödyntäen oppilaat voivat oppia ymmärtämään ja arvostamaan arjen toimintaa erilaisissa kotitalouksissa ja perheissä. Oppimisympäristönä toimii myös oppilaan oma koti, jossa oppimistehtäviä voidaan harjoitella aidoissa tilanteissa kodin ja koulun yhteistyötä tukevalla tavalla. Kotitalouden opetuksen perustuu käytännön toimintaan ja ryhmässä toimimiseen.

Kotitalouden opetus on vuorovaikutusta, asioiden tekemistä, erilaisuuden kohtaamista, suhteiden ja yhteyksien luomista ja siltojen rakentamista. Motivoituminen oppimiseen ja syvälinen oppiminen edellyttävät kokemuksellisten työtapojen käyttöä, opetuksen käytänteiden kehittämistä ja rajojen ylittämistä.

Työtapojen valinnassa korostuu monipuolisten taitojen oppiminen, kädentaitojen harjoittelu ja oppilaan omien käsitysten esille tuominen sekä tiedon soveltaminen käytäntöön. Erilaisten työtapojen monipuolisella käytöllä tuetaan erilaisten oppilaiden mahdollisuuksia oppimiseen ja oppimistilanteiden vaikuttavuutta.

Oppilaiden osallisuus työtapojen valinnassa tukee oppilaiden osallistumista päätöksentekoon ja kiinnostusta omaan oppimiseen ja sen arviointiin. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään kotitalousopetuksessa sekä välineenä että opetuksen tavoitteena.

Kotitalouden tyypillisiin työtehtäviin perustuvat kotitehtävät ovat keskeinen osa oppimisprosessia. Kotitehtävien tulee olla riittävän väljiä ja jättää tilaa soveltamiseen ja erilaisiin vaihtoehtoihin.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kotitaloudessa opetukselliset menetelmät tulee olla monipuolisia niin, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden oppimisen tarpeiden aidon kohtaamisen. Käytännön toimintataitojen tukemisen suunnittelussa korostuu arjen ilmiöiden ja oppimistilanteiden yhteensovittaminen. Oppilaille tarjotaan mahdollisuus harjoitella erilaisia taitoja käytännössä ja autenttisissa tilanteissa. Sekä käytännön toimintataitojen, että tiedonhallintataitojen kehittymistä tuetaan käyttämällä yksinkertaisia ja selkeitä ohjeita ja kuvia sekä esimerkkejä havainnollistaen. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen tukemisessa keskitytään sosiaalisten tilanteiden harjoitteluun ja aidon vuorovaikutuksen syntymiseen.

Kotitaloudessa ohjataan siihen, että oppilaan omatoimisuus, motivaatio ja vastuu tehtävistä kasvaa vähitellen. Ohjauksen tavoitteena on työskentelyn kehittyminen vuorovaikutteiseksi, pitkäjänteiseksi ja tietoperustaiseksi.

Eriyttämisessä lähtökohtana on oppilaan osaamistason mukaiset opetusjärjestelyt, jotka mahdollistavat kyseisen oppilaan kotitalouden oppisisältöjen mukaisen opiskelun ja tavoitteiden saavuttamisen. Tarvittaessa kotitalouden sisältöjä voidaan harjoitella oppilaan omassa kodissa annettujen oppimistehtävien kautta yhteistyössä huoltajien kanssa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kotitaloudessa oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota käytännön toimintataitoihin, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoihin sekä tiedonhallintataitoihin. Oppimisen dokumentoinnin ja arvioinnin tulee olla monipuolista niin, että se kohdistuu oppimisprosessin eri vaiheisiin. Dokumentointi voi olla kirjallista, kuvallista tai digitaalista niin, että sitä tuottaa sekä oppilas että opettaja. Monipuoliset arviointimenetelmät pitävät sisällään myös itsearviointia ja vertaisarviointia oppilaita kannustaen ja yhdessä keskustellen.

Oppilaalle annetaan mahdollisuus osallistua aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteiden asettamiseen. Arvioinnin tulee olla oppimista tukevaa ja oppilasta kannustavaa. Arvioinnissa ei huomioida oppilaan asennetta oppiainetta kohtaan.

Päätösarviointi: Oppilas saa arvosanan 8, mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan 8 ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet

L1 – Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Oppimisessa hyödynnetään omia vahvuuksia ja aikaisempia kokemuksia. Ohjataan ja tuetaan oppilasta omien päätelmien ja mielipiteiden luomiseen sekä oman toiminnan reflektointiin.

Oppilaita ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmissa ja ottamaan ne huomioon toiminnassaan.

Harjoitellaan toimimista ryhmässä, suunnittelemaan ja aikatauluttamaan käytännön toimintataitoja sekä toimimaan järjestyksen mukaisesti. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä ja työtapoja.

L2 – Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Rohkaistaan ja tuetaan oppilaita itsensä ilmaisuun ja luovuuteen estetiikka huomioiden.

Kannustetaan oppilaita tuomaan esille omia toimintatapojaan, kulttuuritaustaansa, kertomaan kulttuuristaan ja välittämään sekä kokeilemaan uusia taitoja ja tapoja.

Erilaisten koti- ja ruokakulttuurien tiedostaminen ja yhteistyössä toimiminen

L3 – Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista, harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja sekä lisäämään ympäristönsä hyvinvointia.

Kaikessa toiminnassa huomioidaan oman toiminnan vaikutus muuhun ympäristöön.

Opiskellaan hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja niiden vaikutuksia omaan elämään.

Harjoitellaan kantamaan vastuuta ja jakamaan sitä.

L4 – Monilukutaito

Harjoitellaan erilaisten tekstien ja merkintöjen lukemista, tulkitsemista, ymmärtämistä ja soveltamista.

L5 – Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Harjoitellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa turvallisesti, eettisesti, monipuolisesti ja luontevana osana kotitalouden toimintaa.

L6 – Työelämätaidot ja yrittäjäyys

Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä toimimaan järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti.

Toiminnallisuus oppitunneilla tukee oppilaiden harjaantumista prosessien suunnitteluun, hypoteesien asetteluun, vaihtoehtojen kokeilemiseen ja johtopäätöksiä tekemiseen.

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen korostuminen opetuksessa. Harjoitellaan työelämässä tarvittavia taitoja toimimalla sekä itsenäisesti että ryhmässä.

L7 – Osallistuminen, vaikuttaminen, kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Ohjataan oppilasta ymmärtämään omien valintojen ja tekojen merkitys itselle ja muille sekä ympäristölle.

Harjoitellaan tekemään kestävän elämäntavan mukaisia valintoja esimerkiksi raaka-aineita työvälineitä, puhdistusaineita ja tavaroita valittaessa ja hankittaessa ja ymmärtämään valintojen ja tekojen merkitys.

7 luokka

Kaikille yhteisessä kotitalouden oppimäärässä 7. vuosiluokalla keskitytään arjen hallinnan perustaitoihin. Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin perusruoan valmistusmenetelmiin. Käytettyjen raaka-aineiden avulla harjoitellaan elintarviketuntemusta ja raaka-aineiden oikeanlaista säilyttämistä.

Aterioiden toteutuksessa oppilas harjoittelee raaka-ainevalintojen tekemistä sekä oman aterian suunnittelua ja toteutumista. Oppilas harjoittelee kodin puhtaanapidon siivousmenetelmiä sekä keittiön puhdistamista. Tekstiilien huollossa tutustutaan erilaisiin materiaaleihin ja harjoitellaan tekstiilien pesua ja kuivausta.

Tutustutaan keittiöstä tulevien jätteiden kierrättämiseen. Tutustutaan kuluttajien oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Kalenterivuoden juhlista käsitellään jouluku, pääsiäinen, laskiainen, Runebergin päivä ja Vappu.

Hyvien tapojen harjoittelu on osana kotitalousopetusta. Tvt-välineitä käytetään opetuksen välineenä.

Vuosiluokan 7 sisältöalueet

S1 – Ruokaosaaminen ja ruokakulttuurit

Sisällöt valitaan siten, että ne tukevat ruoanvalmistus- ja leivontataitojen kehittymistä. Aterioiden suunnittelu, toteutus ja erilaiset ruokailutilanteet tähtäävät ruokaan ja syömiseen liittyvien valintojen ja tottumusten pohtimiseen ravitsemussuosituksen, ruokaturvallisuuden, ruokaketjun, elintarviketuntemuksen, taloudellisuuden, eettisyyden ja ruokaan liittyvän luotettavan tiedon näkökulmasta. Opetussisältöihin kuuluvat ruoka- ja tapakulttuuri osana identiteettiä sekä kodin juhlia.

S2 – Asuminen ja yhdessä eläminen

Sisällöt valitaan siten että ne tukevat yhdessä elämisen, asumistaitojen ja asumisen ympäristö- ja kustannustietoisuuden kehittymistä. Puhtaanapito samoin kuin tekstiilien ja materiaalien hoito tarkoituksenmukaisineen aineineen, laitteineen, välineineen ja työtapoineen tähtäävät arjessa tarvittavien taitojen kehittymiseen. Sisältöjen avulla perehdytään hyviin tapoihin tasapuoliseen voimavarojen käyttöön ja vastuunottoon perheessä. Sisällöt johdattavat arvioimaan asumiseen ja kotitalouteen liittyviä palveluja.

S3 – Kuluttaja- ja talousosaaminen

Sisällöt valitaan siten että ne ohjaavat oppilaita asioimaan sekä tuntemaan vastuitaan ja oikeuksiaan valintoja ja sopimuksia tekevinä kuluttajina. Sisällöt johdattavat median ja teknologian käyttöön arjen työvälineinä ja kannustavat pohtimaan vertaisryhmän ja median vaikutusta omiin kulutusvalintoihin. Sisällöt harjaannuttavat vastuulliseen päätöksentekoon ja ajankohtaisen tiedon hankintaan sekä evästävät tunnistamaan kotitalouksien rahankäyttöön liittyviä tilanteita ja ongelmia.

Vuosiluokan 7 laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt
T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtään, toimintaansa.	L1, L6	S1, S2, S3
T2 ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä estetiikan huomioimiseen	L2, L3	S2, S3
T3 ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävästi ja kestävän kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa.	L3, L4, L5	S1, S2, S3
T4 ohjata oppilasta suunnittelemaan ajankäyttöä ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä	L1, L6	S1, S2
T5 ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin	L3, L5, L7	S1, S2, S3
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa.	L1, L2, L6, L7	S1, S2, S3
T7 aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä.	L2, L3, L7	S1, S2, S3
T8 ohjata oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä.	L2, L6, L7	S1, S2
T9 kannustaa oppilasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti vuorovaikutustilanteissa sekä pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa.	L2, L3	S1, S2, S3
T10 kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana	L1, L4	S1, S2, S3
T11 harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä.	L4	S1, S2, S3
T12 ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä.	L1	S1, S2, S3
T13 ohjata oppilasta kestävään elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja.	L1, L7	S1, S2, S3

Valinnainen kotitalous

Kotitalouden valinnaisissa opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään.

Valinnaisen kotitalouden sisällöt:

- suomalaisia perusruokia ja leivonnaisia muunneltuihin
- omien aterioiden suunnittelua
- eri maiden ruoka- ja tapakulttuureihin tutustumista
- kodin juhlien järjestämistä
- kodin puhtaanapitoa ja hygieniaosaamista
- ajankohtaisia ravitsemus- ja elintarvikealan aiheita
- eettisyys ja luotettavuus ruokavalinnoissa

Kotitalouden päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Opetuksen tavoite	Sisällöt	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Arvosanan kahdeksan osaaminen
Käytännön toimintataidot			
T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtä ja toimintaa	S1, S2, S3	Tavoitteiden asettaminen, työn toteutus, ja oppimaan oppimisen taidot	Oppilas asettaa tavoitteita toiminnalleen ja työskentelee niiden saavuttamiseksi. Oppilas arvioi itse tavoitteiden saavuttamista ja omaa työskentelyään. Oppilas tunnistaa omaa osaamistaan itsearvioinnin, opettajan antaman palautteen ja vertaispalautteen perusteella.
T2 ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen	S1, S2	Kädentaidot ja estetiikka	Oppilas osaa käyttää tavallisimpia työmenetelmiä ruoan valmistuksessa ja leivonnassa sekä asumiseen liittyvien perustehtävien toteuttamisessa ja ottaa huomioon esteettiset näkökulmat
T3 ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävää ja kestävästä kulutuksesta mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa	S1, S2, S3	Kuluttajataidot sekä terveyden edistäminen ja teknologian käyttö	Oppilas valitsee ja käyttää taloudellisesti materiaaleja ja teknologiaa kotitalouden toiminnassaan sekä pohtii valintoja terveyden ja kestäväyyden kannalta.
T4 ohjata oppilasta suunnittelemaan ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana	S1, S2	Ajanhallinta ja järjestyksen ylläpitäminen	Oppilas osaa toimia annettujen ohjeiden mukaisesti vaihteittain ja järjestystä ylläpitäen sekä suunnitella ajankäyttöään sen mukaisesti.

T5 ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin	S1, S2, S3	Turvallisuus ja voimavarojen kannalta kestävä toiminta	Oppilas työskentelee ohjeiden mukaan hygieenisen ja turvallisen työskentelyn periaatteita noudattaen sekä ajan, kustannusten tai energiankäytön kannalta tarkoituksenmukaisesti. Oppilas pyrkii kiinnittämään huomiota ergonomiaan.
Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot			
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua ja rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa	S1, S2, S3	Kuuntelu, keskustelu ja argumentointi	Oppilas pyrkii kuuntelemaan eri näkökulmia ja ilmaisemaan rakentavasti omia näkemyksiään yhteisissä suunnittelu- ja työtilanteissa.
T7 aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä- sekä kotitalouksien perinteitä	S1, S2, S3	Arjen rakentumisen ja kotitalouksien erilaisuuden hahmottaminen	Oppilas osaa kuvailla kodin arkirutiineita. Oppilas osaa antaa esimerkkejä erilaisista perherakenteista ja kotitalouksien perinteistä sekä pohtia niiden vaikutusta arjen rutiineihin.
T8 ohjata oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä	S1, S2	Voimavarojen käyttäminen ja sopimuksen tekeminen	Oppilas osaa työskennellä yksin ja pyrkii toimimaan ryhmässä rakentavasti ja työtehtävistä neuvotellen. Oppilas osaa selittää, mitä tarkoittaa tasapuolinen työnjako sekä pääsee sopimukseen ajankäytöstä ja työtehtävien jakamisesta osallistumalla päätöksentekoon.
T9 kannustaa oppilasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti vuorovaikutustilanteissa sekä pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa	S1, S2, S3		Ei käytetä oppiaineen arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.
Tiedonhallintataidot			
T10 kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana	S1, S2, S3	Tietojen hankinta ja käyttö	Oppilas osaa etsiä kotitalouden sisältöalueisiin liittyviä tietoja eri tietolähteistä ja pohtia erilaisen tiedon luotettavuutta sekä osaa tulkita pakkausmerkintöjä. Oppilas tuntee ruoka- ja ravintoaineryhmät ja niiden ominaisuuksia.
T11 harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä	S1, S2, S3	Toimintaohjeiden, merkkien ja symbolien käyttö ja jäsentyminen	Oppilas osaa tulkita ja käyttää kotitalouden toimintaohjeita ja osaa nimetä tyypillisiä kotitalouden merkkejä ja symboleja sekä tulkita niitä arjen ilmiöiden yhteydessä.

<p>T12 ohjata oppilasta, ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä</p>	<p>S1, S2, S3</p>	<p>Käsitteiden omaksuminen, tietojen ja taitojen soveltaminen, luova ilmaisu sekä palveluiden tunnistaminen</p>	<p>Oppilas pystyy käyttämään kotitalouden käsitteitä, tietojaan ja taitojaan monialaisessa oppimiskokonaisuudessa tai tilanteessa, jossa kotitalouden osaamista sovelletaan eri ympäristöissä Oppilas osaa kuvailla erilaisia kotitalouden palveluita ja pohtia niiden merkitystä ja mahdollisuuksia arkielämässä.</p>
<p>T13 ohjata oppilasta kestävään elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö- ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja</p>	<p>S1, S2, S3</p>	<p>Mittaamisen ja laskemisen sekä kierrättämisen soveltaminen omaan toimintaan ja päätöksentekoon</p>	<p>Oppilas osaa huolehtia kodin jätteiden peruslajittelusta ja osaa selittää mittaamisen ja laskemisen sekä ympäristöä säästävän kodin arjen toiminnan yhteydet osana kustannus- ja ympäristötietoista toimintaa.</p>